

Hakehila

Dan Kantor Pyhistä pyhin sananvapaus

Yaron Nadbornik Turvallisuus ja jatkuvuus

Jackie Jakubowski Sanat jotka johtavat murhaan

Pinchas Goldschmidt Boris Nemtsovin kätetty juutalaismenneisyys

Semy Kahan Netanjahun yllättävä voitto

Daniel Brunell Miten käy rauhanprosessin?

Leena Eronen Kepa sulki Keren Kajemet Finland ry:n Maailma kylässä -festivaalin ulkopuolelle

Ruth Illman ja Pekka Lindqvist Pohjoismaiset judaistiikan tutkijat kokoontuivat Turkuun

Hakehila Kristityt, muslimit ja juutalaiset kävelivät ennakkoluuloja vastaan Helsingissä

Leif Furman Teo Sarli, 70, on ollut monessa mukana

Anita Schadevitz Rafael Wardin näyttelyTaidesalongissa

*Tasavallan
presidentti
Sauli Niinistö*

osallistui Helsingin synagogassa
järjestettyyn muistotilaisuuteen

1/2015 • 3/5775 (166)
38. vuosikerta
17.4.2015
Julkaisija
Helsingin juutalainen seurakunta
Judiska församlingen i Helsingfors
www.jchelsinki.fi

Päätoimittaja
Dan Kantor

Ulkoasu
Timo Tervoja

Taitto
Meri Kuusilehto

Kannen kuva
Helsingin synagoga 27.1.2015.
©Tasavallan presidentin kanslia

Toimitusneuvosto
Dan Kantor (pj),
Leif Furman, Jussi Hanhivaara
ja Harriet Haras.
Lehden toimittamisessa ovat avustaneet
Ruth Jakobson ja Kyllikki Kiikka.

Toimituksen osoite
Helsingin juutalainen seurakunta
Malminkatu 26, 00100 Helsinki
Puh. (09) 586 0310
Fax (09) 586 03 130
hakehila@jchelsinki.fi

Ilmoitushinnat
Takakansi 360 euroa
Sisäkansi 285 euroa
1/1 sivu 235 euroa
1/2 sivu 150 euroa
1/4 sivu 85 euroa
Kiitokset ja onnittelet 40 euroa

Tilaukset
Helsingin juutalainen seurakunta

Seuraava Hakehila
ilmestyy viikolla 27/2015
Aineisto toimitettava
viimeistään 31.5.2015
ISSN 1238-8076

Sisälllys 1/2015 • 3/5775

Pääkirjoitus

Pyhistä pyhin sananvapaus s. 4
DAN KANTOR

Turvallisuus ja jatkuvuus s. 6
YARON NADBORNİK

Omerin laskeminen s. 8
RABBI SIMON LIVSON

Juutalainen maailma

Sanat jotka johtavat murhaan s. 9
JACKIE JAKUBOWSKI

Boris Nemtsovin kätetty juutalaismenneisyys s. 10
PINCHAS GOLDSCHMIDT

Miksi juutalaisia vainotaan? s. 12
SARI VARPULA

Uskonto ja hyväksyminen s. 14
ANNA-LIISA TOLONEN

Charles Chaplin piti itseään juutalaisena s. 16
HOLLY A. PEARSE

Israel ja Lähi-itä

Netanjahun yllättävä voitto s. 18
SEMY KAHAN

KOLUMNI: DANIEL BRUNELL s. 20

Hulalaaksosta
Kuolleeseenmereen s. 21
SAMUEL WILLNER

Ainutlaatuinen teatteri ylittää
kuurouden ja sokeuden s. 24
SEMY KAHAN

Tästä hetkestä menneisyyteen
– 30 metriä s. 26
MINDELE LONDON

Kotimaa

70 vuotta Auschwitzin keskitysleirin
vapauttamisesta s. 28
HAKEHILA

KOLUMNI: RONY SMOLAR s. 32

Kepa sulki Keren Kajemet
Finland ry:n Maailma kylässä
–festivaalin ulkopuolelle s. 33
LEENA ERONEN

Teo Sarli, 70, on ollut
monessa mukana s. 36
LEIF FURMAN

Mordechai Kedar esitelmöi
Keren Hayesod - Magbitin
keräyksessä s. 38
MICHEL GRÜNSTEIN

Pohjoismaiset judaistiikan
tutkijat kokoontuivat
Turkuun s. 40
RUTH ILLMAN JA PEKKA LINDQVIST

Kristityt, muslimit ja juutalaiset
kävelivät ennakkoluuloja
vastaan Helsingissä s. 42

Kulttuuri

Rafael Wardi, Taidesalonki 11.4.–29.4.2015 s. 44
ANITA SCHADEVITZ

Kirjahyllyni s. 46
HARRIET HARAS

Kirjasto tiedottaa s. 47

Meiltä ja muualta

Maailmalla tapahtuu s. 48
KOONNUT LEIF FURMAN

Mielipide s. 50

KOLUMNI: DAVID LANDAU s. 53

Seurakuntasivut s. 54

Kirkkovuosi on 364-päiväinen vuosi

David Landau

Ensimmäiset kristityt tarvitsivat uutta kalenteria. Roomalaiset käyttivät aurinko-kalenteria, joka seuraa maan kiertoa auringon ympäri ja juutalaiset käyttivät aurinkokuun kalenteria, joka seuraa kuun kiertoa maan ympäri ja johon lisätään säännönmukaisin väliajoin karkauskuu.

Kristityt ottivat käyttöön 364-päiväisen eli 52 viikon kalenterin. Juutalainen kirjailija on kuvaillut tätä kalenteria kolmannella tai toisella vuosisadalla ennen ajanlaskun alkua aramean kielellä nk. ensimmäisessä Eenokin kirjassa (1 Enoch). Siinä vuosi alkaa aina samana viikonpäivänä.

Varhaiskristityt alkoivat käyttää tätä kalenteria ja sitä käytetään yhä edelleen. Sitä kutsutaan kirkkovuodeksi. Esimerkiksi kirkkovuosi 2016 alkaa 1. adventtisunnuntaina 29.11.2015 ja loppuu lauantaina 26.11.2016. Se kestää 364 päivää eli 52 viikkoa. Kirkkovuosi 2017, joka alkaa 1. adventtisunnuntaina 27.11.2016 ja loppuu lauantaina 02.12.2017, on karkausvuosi ja se kestää 371 päivää eli 53 viikkoa.

Aurinkovuosi on 365 1/4 päivää ja kirkkovuosi 364 päivää. Kirkkovuoteen on täten tehtävä lisäys, jotta kirkkovuosi voi seurata aurinkovuoden kiertoa. Ennen joulupäivää on neljä adventtisunnuntaita. Jos joulupäivä on sunnuntaina, kirkkovuoteen lisätään viikko ja siitä tulee karkausvuosi. Esimerkiksi vuonna 2016 joulou on sunnuntaina ja jos ei lisätä viikkoa, kirkkokalenterista puuttuu neljäs adventtisunnuntai.

Aurinkovuoden ja kirkkovuoden pituuden ero on 1 1/4 päivää ja 28 vuosikierron aikana ero kasvaisi 35 päivän eli 5 viikon pituiseksi. Jotta kirkkovuosi seuraisi vuodenaikaa, on oltava 5 karkausvuotta 28 vuoden aikana. Laskelma on yksinkertainen: 3 kertaa 6 vuoden välein (18 vuotta) ja 2 kertaa 5 vuoden välein (10 vuotta).

364-päiväisen kirkkovuoden tärkein piirre on se, että juhlapäivät kuten tuhkakeskiviikko, palmusunnuntai, kiiristorstai, pitkäperjantai ja helatorstai, ovat aina samana viikonpäivänä. Vain joulupäivä on aina 25. joulukuuta ja loppiaisen 6. tammikuuta, 12 päivää joulupäivän jälkeen. Kirkkovuodessa ei ole kuukausia, vaan viikkoja. Esimerkiksi, 1. sunnuntai loppiaisesta, 2. sunnuntai loppiaisesta, 3. sunnuntai ennen paastonaikaa, 2. sunnuntai ennen paastonaikaa, 3. paastonajan sunnuntai, 6. sunnuntai pääsiäisestä, 23. sunnuntai helluntaista jne. Viimeinen sunnuntai ennen seuraavan kirkkovuoden alkua on tuomiosunnuntai.

Perussäännön mukaan pääsiäissunnuntai on kevät-päiväntasausta seuraavan täydenkuun jälkeisenä sunnuntaina. Toinen sääntö on se, että pääsiäissunnuntai on oltava vasta sen jälkeen kun juutalaiset ovat jo juhlineet pääsiäistä. Siinä on ongelma: juutalaisessa vuodessa on noin 7 minuuttia liikaa verrattuna aurinkovuoteen. Tästä kertyy yksi ylimääräinen päivä 216 vuoden kuluessa. Nykyään juutalainen pääsiäinen on edennyt 7 päivää kohti kesää. Seuraavan 2000 vuoden aikana juutalainen kalenteri on korjattava. Sen jälkeen kun juutalaiset ovat korjanneet kalenterinsa, kristittyjen on päivitettävä kirkkokalenteri. ■

Kirjoitus on ilmestynyt Jedidut-lehden numerossa 1/2015.